

Referat

Sektorårsmødet d. 22. november 2011 i Fredericia

Dagsorden:

1. Velkomst ved sektorformand Reiner Burgwald

2. Valg af 2 dirigenter

3. Godkendelse af dagsorden

4. Godkendelse af forretningsorden

5. Valg af 3 stemmetællere

6. Beretning v/ sektorformand Reiner Burgwald

Debattemaer:

1. Fokus på faget

2. Fremtidens arbejdsmarkedspension

Debat om beretning

Godkendelse

7. Indkomne forslag

Forslag 1: Forslag til ændringer af "Regler i Teknik- og Servicesektoren & Ansvar og kompetence for de faglige udvalg".

Forslag 2: Valg af 3 medlemmer til Forbrugergruppen Teknik-Service i PenSam.

8. Tema på årsmødet: "2015 Medlemmernes FOA"

De centrale udfordringer og udviklingsmuligheder for Teknik- og Servicesektoren

9. Afslutning

Referat:

Ad. 1: Velkomst ved sektorformand Reiner Burgwald

Sektorformand Reiner Burgwald bød velkommen til sektorens årsmøde 2011. Han sagde, at der i den uddelte kuvert ligger et USB, hvorpå ligger det nye arbejdstids- og lønberegningsredskab, som gælder for overenskomsten på det tekniske serviceområde. Der arbejdes på at udvikle tilsvarende redskaber til de andre overenskomster. Der udbydes 5 kurser i brugen af redskabet i december måned.

Vi har til årsmødet og med sigte på at udvikle vores hjemmeside i forhold til faggrupperne fået lavet såkaldte "Medlemsbilleder", som omfatter interview med 13 medlemmer og 3 ikke medlemmer, som arbejder inden for sektorens områder. Det første resultat af arbejdet ligger om-delt som en pjece, hvori hovedsynspunkterne fra de 16 interview er refereret. I pjecen er ingen interview med en idrætsassistent eller ambulancefører, men det vil komme med i den endelige udgave.

Interviewene giver et god fornemmelse af, hvad vores medlemmer og ikke-medlemmer oplever, som væsentlige i forhold til deres arbejde og i forhold til deres holdninger og ønsker til FOA.

I forbindelse med interviewene er der også lavet en række film med de pågældende, hvor vi her indledningsvist vil vise en enkelt – nemlig den med parkeringsassistentene.

I vil i løbet af dagen få mulighed for at se flere af filmene, ligesom vi efterfølgende vil lægge dem på hjemmesiden.

Ad. 2: Valg af 2 dirigenter

Reiner Burgwald foreslog på sektorbestyrelsens vegne Ove Mikkelsen, FOA Århus, og Louise K. Nielsen, FOA Frederikshavn som dirigenter, og de blev valgt med akklamation.

Dirigenterne takkede for valget og udtrykte ønske om et godt og sagligt årsmøde.

Dirigenterne sagde, at i henhold til forbundets love, § 9, stk. 3 skal der årligt afholdes et sektorårsmøde på landsplan. Sidste gang var den 16. november 2010 og nu er det den 22. november 2011, hvorfor denne bestemmelse er overholdt.

Dirigenterne redegjorde for, at årsmødet er indkaldt pr. mail den 19. august 2011, hvilket som fastsat er 3 måneder før afholdelse af årsmødet. Dagsorden og materialer er udsendt den 7. november, hvilket betyder, at reglen om 14 dage før er overholdt.

Årsmødet godkendte, at alle de fastsatte frister var overholdt.

Dirigenterne gennemgik det materiale, som var udsendt til og omdelt på årsmødet.

Dirigenten sagde, at der var rygeforbud, at mobiltelefonerne skal slukkes eller sættes på lyd-løs, samt at der var frokost kl. 12.00.

Ad. 3: Godkendelse af dagsorden

Dirigenterne oplæste det udsendte forslag til dagsorden for årsmødet.

Dirigenterne pegede på, at i forhold til punkt 7. Indkomne forslag, er der et forslag 2 om valg af sektorens medlemmer til Forbrugergruppen Teknik-Service i PenSam.

Under den forudsætning, at årsmødet godkender forslaget, skal der på årsmødet vælges ét medlem.

Forslag til kandidater skal afleveres til dirigenterne på den omdelte opstillingsblanket senest kl. 12.00.

Den udsendte dagsorden blev godkendt.

Ad. 4: Godkendelse af forretningsorden

Dirigenterne henviste til det udsendte forslag til forretningsorden.

Dirigenterne sagde, at "Jeg begærer ordet" under hele mødet sker ved håndsækning.

Dirigenterne konstaterede, at 2 delegerede ikke havde afhentet kuverter med mødepapirer. Der var herefter 83 delegerede tilstede - heraf 79 med stemmeret.

Dirigenterne gjorde opmærksom på, at årsmødet optages på bånd, som efterfølgende bruges til at udarbejde et konklusionsreferat.

Referatet vil blive tilgængeligt på sektorens hjemmeside under linket til årsmødet 2011 inden for 30 dage. Det øvrige materiale til årsmødet vil også blive lagt her.

Det udsendte forslag til forretningsorden blev godkendt.

Ad. 5: Valg af 3 stemmetællere

Dirigenterne foreslog Christian Bang, FOA 1, Jørgen Smedegaard, FOA 1 og Jørgen Marquard Johansen, FOA Silkeborg-Skanderborg som stemmetællere.

Årsmødet godkendte de 3 stemmetællere som stemmeudvalget.

Ad. 6: Beretning ved sektorformand Reiner Burgwald

Reiner Burgwald fremlagde den mundtlige beretning med udgangspunkt i overordnede PowerPoint.

Reiner Burgwald sagde, at der som en del af den mundtlige beretning er indlagt 2 debatter om "Fokus på faget" og "Fremtidens arbejdsmarkedspension".

I **1. del** af sin beretning pegede Reiner Burgwald på følgende elementer:

1. De alvorlige konsekvenser af **den generelle økonomiske krise og specielt EURO-krisen** i forhold til stigende ledighed, de voldsomme forringelser i vilkårene for lønmodtagerne bl.a. i forhold til lavere løn og forhøjet pensionsalder samt store nedskæringer i den offentlige sektor. Der er samtidig et voldsomt pres i EU for at harmonisere reglerne og vilkårene på tværs af landegrænserne. I 23 af de 27 EU-lande er der en lov om mindsteløn eller tilsvarende, i 17 EU-lande vedtages der regelmæssigt love, der regulerer løn- og ansættelsesforhold og kun i 7 EU-lande er mere end 50 % af lønmodtagerne medlem af en fagforening. Presset på øget regulering gennem lovgivning vil stige voldsomt i de kommende år med henblik på at harmonisere.
2. Presset på "den danske model", som bl.a. fyldte meget på den netop afholdte LO-kongres, bliver dermed markant. Den danske model hviler på 3 ben: (1) Overenskomsterne og strejkeretten, (2) Dagpengesystemet og social tryghed og (3) Aktiv arbejdsmarkedspolitik med mulighed for uddannelse og løbende opkvalificering. Systemet er under voldsomt pres med forringelserne i dagpengesystemet og af efterlønnen. Ligeledes kan det konstateres, at arbejdsgivernes støtte til modellen vakler. I det kommunale system har vi en meget passiv arbejdsgiverpart i KL og et ønske om at styre gennem dekretter og svække fagforeningerne med bl.a. HR-konsulenter. Hensigten er at skabe en større loyalitet overfor arbejdsgiveren, som dem, der leverer, frem for fagforeningen. Vi kan ikke stiltiende se til, at vi mister indflydelse.
3. **Den nye regering** er kommet dårligt fra start med diskussionen om løftebrud, mange personsager og dermed dårlige meningsmålinger. Det kan konstateres, at selvom der er store problemer, så er mulighederne for at håndtere dem begrænsede, når skatteindtægten falder, og når man politisk ikke er villig til at inddrive flere skatter, så bliver det svært at skabe øget velfærd.
4. Noget der virkelig kan bekymre er, at den nye regering i regeringsgrundlaget lægger meget vægt på styrkelse af Offentlige Private Partnerskaber (OPP). Det omtales 25 gange i regeringsgrundlaget. Det er absolut stærkt problematisk for vores medlemmer. Det er en illusion at tro, at OPP kan løse nogle af problemerne i vores land. Vi har i forvejen brugt ulidelig meget tid på udlicitering, konkurrenceudsættelse og benchmarking. Det har alene betydet, at der er blevet ansat relativt flere akademikere i alle grene af den kommunale administration og skabt mere bureaukrati.

5. Der er behov for en reel diskussion af, hvad det er fællesskabet skal levere af grundvilkår, som sikrer, at alle har et anstændigt liv. Og på det grundlag må vores demokratiske system beslutte, hvad der skal til for at levere dette.
6. På den positive side må det konstateres, at den nye regering lægger op til et andet menneskesyn – specielt i forhold til samfundets svageste, ligesom de lægger mere vægt på miljøforbedringer bl.a. gennem bedre anvendelse af alternativ energi, energirenoveringer m.v., ligesom offentlige investeringer fremrykkes. Det vil sandsynligvis have en positiv effekt for en række af sektorens medlemmer, når miljø og klima skal tænkes ind i alle led i den offentlige sektor. Det er vigtigt, at vi bruger dette til at styrke medlemmernes muligheder for uddannelse inden for energi, klima og miljø.
7. På transportområdet er det positivt, at man nu tør indføre en betalingsring omkring København og samtidig styrke den kollektive trafik. Det har vi argumenteret længe for i vores trafikpolitik. Det afgørende er, at det faktisk også sker.
8. Det er ligeledes positivt, at regeringen vil etablere flere uddannelsespladser til unge, at de vil indføre en uddannelsesgaranti på erhvervsuddannelserne med sikkerhed for praktikpladser, og at de vil omlægge aktiveringen af de ledige, så at vi kommer ud af det nuværende aktiviseringscirkus. Vi må håbe på, at det konkret vil betyde, at færre af vores medlemmer vil blive presset ud, fordi der af hensyn til tåbelige refusionsregler skal placeres flere og flere løntilskuds personer.
9. Det konkrete indhold af en nu beskæftigelsespolitik, og bedre uddannelsesmuligheder samt rotationsordninger skal bl.a. drøftes i de varslede trepartsforhandlinger, som dog først vil komme i gang efter overenskomstforhandlingerne på det private område i 2012.
10. På den negative side må vi konstatere, at de gennemførte forringelser af dagpengesystemet fastholdes, om end dagpengeperioden midlertidigt forlænges med ½ år. Det ligger også fast, at efterlønnen vil blive markant forringet med en kortere efterlønsperiode og større fradrag i efterlønnen for arbejdsmarkedspensioner. Det betyder reelt en afskaffelse af ordningen for store medlemsgrupper. Vi har i FOA 56.000 medlemmer, som er over 50 år, og i vores sektor er det over 3.000. Det er besynderligt, at strategien er at tvinge ældre til at blive længere på arbejdsmarkedet og lade mange unge gå uden udsigt til job. Der er 114.000 unge – og herunder højtuddannede unge, som ikke har et job.
11. I forhold til efterlønnen forsøger FOA sammen med NNF og BUPL at få sagen for menneskeretsdomstolen.

Temadebat om "Fokus på faget"

Reiner Burgwald afsluttede 1. del af beretningen og lagde op til en temadebat om "Fokus på fag".

I FOA og i sektoren har vi behov for at **styrke fagligheden**. Vi er klemte bl.a. grundet faldende medlemstal.

Der er behov for, at vi får drøftet, hvilke initiativer der kan vende denne udvikling. Et bud kan være, at vi skal være bedre til at tale om det, medlemmerne laver til hverdag. Et eksempel er den betalingskonference vi gennemførte på skoleområdet den 29. september 2011, hvor vi lagde vægt på indeklimaets betydning for børns læring og på organiseringen af det tekniske servicearbejde.

Der var en rigtig god stemning. Der efterspørges faggruppe-specifikke materialer, undersøgelser og inspiration. Alle interesserer sig for deres arbejde. Måske skal vi blive meget bedre til at levere noget på det felt.

Vi har i det sidste år arbejdet meget med at formulere faggruppepolitikker for faggrupperne og få sendt dem ud på arbejdspladserne. Det som nu skal fylde meget er, hvordan vi bruger og omsætter ideerne til dagligdagen. Det er det, som skaber energien. Det handler om, hvordan man organiserer arbejdet og dermed får tingene til at hænge sammen og leverer en god service.

Som en rådhusbetjent siger i medlemsbillede: "Fremtiden bliver service og menneskekontakt" eller som en anden rådhusbetjent siger "Vi har fået det sidste nye inden for energistyring, og det er en kæmpe udfordring". En beredskabsassistent siger: "Om 10 år håber jeg, vi har fået nogle flere penge til uddannelse. Det er det, der skal til." Og som en deltager i den nye badeassistentuddannelse siger: "Vi er glade for, at der er kommet en uddannelse for os, fordi vi så kan blive bedre rustet til vores job".

Det er noget af det, som illustrerer, hvad vores medlemmer tænker på, og som meget entydigt relaterer sig til at styrke fagligheden på de enkelte områder, således at de kan levere en bedre service.

Der er ingen tvivl om, at løn- og ansættelsesvilkår fortsat betyder meget, men skal vi have engageret flere medlemmer i den faglige debat, så er vi nødt til også at tænke i disse baner. Hvad er det, som påvirker medlemmernes dagligdag?

Reiner Burgwald bad på denne baggrund årsmødedeltagere om ved bordene at drøfte følgende:

- Skal vi sætte mere fokus på faget og fagligheden?
- Hvordan bliver vi bedre til at sætte fokus på den slags emner:
 - Konkret i forhold til aktiviteter og temaer
 - Organisatorisk – faggruppe, fagligt udvalg, sektor, kommuneclubber, landsklubber – andet?

Med baggrund i debatten ved bordene var der følgende tilbagemeldinger:

Michael Alm, FOA Midtsjælland pegede på, at f.eks. TS-skolekonferencen om indeklima og undervisningsmiljø er et godt eksempel på en fagrettet aktivitet, som har fokus på det som har medlemmernes interesse. Det er vigtigt, at vi ikke alene har fokus på overenskomstforhold, men har øje for medlemmernes udfordringer i forhold til deres daglige arbejde.

Kim Walther Andreasen, FOA Nordsjælland sagde, at han også fandt at betalingskonferencen på skoleområdet var god. Det er vigtigt, at vi igangsætter nogle faglige tiltag om, hvad der aktuelt rører sig. Vi skal være sikre på, at der samles op på behovet, og at der på denne baggrund arrangeres konferencer eller temadage.

Jan Nonboe, FOA Århus sagde, at han som udgangspunkt har meget forståelse for faglige debatter. Der er områder, hvor han kan se, at der er behov for denne type aktiviteter, men efter hans opfattelse på der være en grænse for, hvad vi som fagforening skal sætte i gang. Det er en glidebane, at det er fagforeningen, der skal dække behov for aktiviteter og viden, som arbejdsgiverne burde have ansvaret for og betale for. Vi må ikke blive en købmandsforretning, som alene kan servicere medlemmerne på individbasis. Det centrale spørgsmål er, om fagligheden udspringer af et socialt fællesskab? Eller om fagligheden handler om, hvordan man håndterer et bestemt klimaanlæg? Han synes derfor ikke, at faglige konferencer af den karakter som skolekonferencen nødvendigvis er en succes. Det grundlæggende tilbud må være løn- og arbejdsforhold.

Marinus Nielsen, FOA Holstebro sagde, at han nødvendigvis ikke er uenig med Jan Nonbos synspunkt om, at ideerne udspringer i det sociale fællesskab, men det centrale er jo, om vi har nogle tilbud, som kan tiltrække medlemmerne til aktiviteterne. Og det er hans erfaring fra afdelingen, at det kan være svært.

Replik – Reiner Burgwald sagde, at han var enig i de fremlagte synspunkter. Vi må selvfølgelig ikke glemme kerneydelsen, der handler om, at løn- og ansættelsesvilkårene er i orden, men han er samtidig overbevist om, at hvis vi ønsker at få inddraget flere i at opleve et fællesskab i fagforeningen, så er det nødvendigt at sætte fokus på meget fagspecifikke emner. Vi er vidt forskellige, og det handler om, at paletten af det, vi beskæftiger os med, har det rette indhold. Men de andre aktiviteter må aldrig blive en undskyldning for, at vi ikke sikrer ordentlige løn- og ansættelsesvilkår og overenskomster til medlemmerne.

Første temadebat sluttede.

Reiner Burgwald berørte i **2. del** af beretningen det centrale arbejde i Teknik- og Servicesektoren i det sidste år. Hvad vi er lykkedes med? Og hvad har medlemmerne oplevet, at vi har gjort?

1. Vi kan konstatere, at der er igangsat en række initiativer. På uddannelsesområdet er der sket en meget positiv udvikling. Vi har fået det første hold i gang på badeassistentuddannelsen med succes, og det andet hold starter den 15. december 2011. Vi arbejder på at udvikle indholdet til en uddannelse for idrætsassistenter i samarbejde med Horsens kommune og FOA Horsens med fokus på den forebyggende indsats. Der er en bred erkendelse af, at der skal etableres en uddannelse for parkeringserviceassistenter, og vi er i samarbejde med det faglige udvalg i gang med at afklare, hvad indholdet skal være. Vi er også i gang med at kigge på uddannelserne på det præhospitale område med særlig fokus på, hvordan vi giver ambulanceuddannelsen en stærkere sundhedsfaglig profil.
2. Vi har for nylig fået en henvendelse fra Danske Regioner, fordi de ønsker mulighed for at ansætte ambulancepersonale og dermed ønsker at indgå en overenskomst. Vi er glade for, at vores strategi om, at regionerne skal påtage sig et større ansvar på det præhospitale område er lykket. Det skal være en offentlig opgave at tage sig af det præhospitale område. Henvendelsen sker imidlertid samtidig med, at vi kører grænsesagen i forhold til det københavnske brand- og ambulancepersonale. Det ville selvfølgelig have været bedst, hvis denne grænsesag var afklaret først. Vi er imidlertid ikke i tvivl om, at der behov for at tilpasse hele den præhospitale indsats i forhold til de store forandringer i sygehusstrukturen med større hospitaler og færre akutmodtagelser. Dermed bliver den præhospitale indsats endnu mere væsentlig. Derfor håber vi, at henvendelsen fra Danske Regioner er et udtryk for, at de vil påtage sig et større ansvar på dette område og et ansvar for de kompetencer, som personalet i ambulancerne skal have i fremtiden.
3. Vi har planer om også at kigge på brandmandsuddannelsen, som vist er den korteste brandmandsuddannelse i hele Norden – ja måske i hele Verden. Dermed er de formelle kvalifikationer i forhold til de store krav på området ikke tilstrækkelige. Problemet er, at det i stort omfang er de omkring 4.000 deltidsbrandmænd, som lægger niveauet for, hvilken uddannelse, der skal være. Deres organisation er interesseret i, at der ikke bliver stillet for mange krav til brandmændenes kvalifikationer. Vi ser gerne, at der kommer en egentlig erhvervsuddannelse på brandområdet for deltidsbeskæftigede brandmænd.
4. På et medlemsmøde ved Odense Brandvæsen, som jeg deltog i, fortalte en af de erfarne brandmænd, som er tjenestemand, at i 70'erne tjente man ligeså meget som en politibetjent. Men det holdt ikke, og så lå man i en periode på niveau med sygeplejerskerne. Og det gælder ikke i dag, hvor brandmandens løn er væsentlig lavere. Der kan være mange årsager til denne udvikling, men der er ingen tvivl om, at det i dag er de formelle kompetencer og dermed uddannelse, som er den helt afgørende faktor for løn-

- veauet. Det er i høj grad uddannelse, som værdsættes og honoreres, og derfor er vi også nødt til at have langt mere fokus på uddannelse.
5. Grænsesagen i forhold til BO håber jeg vil blive afklaret i december måned, og jeg er også i denne sag optimist, idet jeg ikke har fantasi til at forstille mig, at grænseudvalget skulle nå frem til en afgørelse, som går os imod.
 6. Vi har diskuteret meget i de seneste år, om hvad der er god kommunikation til medlemmerne. Sektorens hjemmeside, faggruppesiderne og debatsiden har vi brugt meget tid på at få udviklet og få indhold i. Med det formål at vise eksempler på omfanget af brugen har jeg valgt at tage udgangspunkt i oktober måned 2011. I denne måned var sammenlagt 810 unikke brugere inde og kigge på hjemmesiden. 651 kiggede på overenskomstforhold. 255 var inde og se på nyt job. 33 var inde og læse Brandpunkt. 43 kiggede på parkeringsserviceassistenternes hjemmeside og 40 var inde på hjemmesiden for brandpersonale. Der er tale om unikke besøg i oktober, og det er min opfattelse, at det faktisk er et godt resultat.
 7. Vi har 222 abonnenter (som automatisk får en sms) på vores nyhedsbrev "Fokus", som udkommer 4 gange om året, og det bliver sandsynligvis læst af flere. De 3 rapporter vi fik lavet til betalingskonferencen på skoleområdet er trykt i henholdsvis 800, 650 og 600 eksemplarer. Det er et godt resultat.
 8. Det er også en positiv udvikling, at tilgangen til ejendomsserviceteknikeruddannelsen er steget fra 14 elever i 2009 til nu 45. Det er en udvikling, som peger i den rigtige retning, men stod det til os burde der være langt flere.
 9. Et andet lille lyspunkt er, at antallet af løntilskudspersoner for første gang i mange år er faldet med 300 fra 2010 til 2011 på det tekniske serviceområde. Det er sket samtidig med, at antallet af ordinært ansatte på området i samme periode er faldet med 110. Det kunne tyde på, at vores indsats for at styrke dette område har båret frugt.
 10. Fagbladet "Brandpunkt" for Brand- og ambulancefolk har nu været udgivet i et par år på grundlag af en bevilling fra FOA's hovedbestyrelse. Fagbladet skal nu finansiere sig selv på baggrund af betalende abonnenter, og det er gennem en målrettet indsats lykkedes på nuværende tidspunkt at skaffe ca. 500 abonnenter, og det er lige nok til at sikre en fortsat udgivelse. Den succes kan sektoren ikke tage æren for, idet det gode resultat i stort omfang skyldes en ihærdig indsats fra ildsjæle på området.
 11. FOA Søfart er for kort tid siden blevet associeret medlem af CO Søfart efter ønske fra faggruppen. Tanken er at styrke det faglige indhold til gavn for medlemmerne på området. Vi håber, at medlemskabet, hvor medlemmerne bl.a. vil få et medlemsblad fra CO Søfart med nyheder fra den maritime verden vil have en positiv indflydelse bl.a. i forhold til at være medlem af FOA.
 12. Vi har længe haft en strid med Søfartens Ledere om organiseringen, og den strid er aktualiseret i forhold til organisering af navigatørerne på Ærøfærgerne. Denne strid ender nok i Arbejdsretten. Tendensen er, at en række færger overgår fra at være privat drevet til at blive kommunale. Det drejer sig udover færgerne til Ærø om færgerne til Avernakø, Søby og Lyø.
 13. Vi har fået lavet arbejdstids- og lønberegningsredskabet til det tekniske serviceområde, som I har fået udleveret på et USB, ligesom redskabet vil blive tilgængeligt på Tillidszonen. Det er et rigtigt godt redskab at have med ved besøg ude på arbejdspladserne, fordi det umiddelbart kan bruges til at kontrollere, om medlemmerne får den løn, de har krav på.
 14. En vigtig aktivitet i det forgangne år har været "Rundreisen", som tager udgangspunkt i, at vi på årsmødet i 2010 med arbejdsprogrammet for perioden 2010-2013 besluttede at styrke dialogen med medlemmerne i afdelingerne. Der blev planlagt 12 møder, hvor-

af de 9 er gennemført. Møderne understreger, at der er et meget stort behov for en dialog, hvor medlemmerne har mulighed for at give en positiv eller negativ kritik af det arbejde, vi leverer, men de tjener også til at få en debat med medlemmerne om aktuelle udfordringer.

15. Det er således konklusionen, at vi har leveret noget til gavn for medlemmerne, og det centrale spørgsmål er så, om medlemmerne også har oplevet det. Det håber jeg naturligvis er tilfældet.

Reiner Burgwald afsluttede 2. del af beretningen og lagde op til en temadebat om "Fremtidens arbejdsmarkedspension".

Temadebat om "Fremtidens arbejdsmarkedspension"

Arbejdsmarkedspension har fyldt ufatteligt meget i den faglige debat i de senere år, og det er der al mulig grund til. Samfundsmæssigt er der en forventning om, at vi sparer langt mere op til vores egen pension i årene fremover. Og der vil samtidig være meget store forventninger fra medlemmerne til den ydelse, de får, når de skal på pension.

Det pres er øget markant med efterlønsreformen/tilbagetrækningsreformen, og der er også stor risiko for, at folkepensionen vil blive gradueret i fremtiden. Der betales 100 mia. i folkepension hvert år, hvor efterlønsordningen til sammenligning "kun" koster 15 mia. kr. årligt.

Vi bliver kort og godt nødt til at levere en større opsparing, og hvordan får vi gjort det, så vi lever op til de forventninger, som vores medlemmer med rette må have.

Pensionsbranchen i Danmark forvalter nu 3.000 mia. kr., som er halvanden gang Danmarks bruttonationalprodukt. PenSam forvalter 84 mia. kr., som medlemmerne har opsparet. Til sammenligning forvalter Pension Danmark 116 mia. kr. og PKA, som vi jo brød ud fra i 80'erne, forvalter 140 mia. kr.

Vi skal senere på dagsordenen vælge sektorens 3 medlemmer til Forbrugergruppen i Pensionsordningen for Teknik-Service. Vi har i årevis kæmpet for at få disse forandringer, og det er nu helt afgørende, hvad det er for nogle beslutninger, vi kommer til at tage i de nye forbrugergrupper.

Vi skal altså i første omgang have en debat om, hvordan vi bedst mulig anvender pensionspengene. Vi skal have en diskussion om det serviceniveau, som skal leveres. Det har jo bl.a. indflydelse på administrationsomkostningerne.

PenSam er i gang med at sikre, at medlemmerne kan skifte fra den "tradition", hvor der bl.a. er en garanteret forrentning af pensionspengene, til "fleksion", hvor medlemmet har langt større mulighed for at tilpasse pensionen til det, man har behov for og ønsker om.

Der bliver også åbnet for valg af en anden formueforvalter end PenSam.

I finansloven for 2012 er det blevet besluttet, at vi fremover skal betale skat af administrationsomkostningerne for vores arbejdsmarkedspension. Det indebærer jo desværre en mindre forringelse af vores arbejdsmarkedspension.

De fremtidige opgaver bliver bl.a. at få lavet nogle analyser og beregninger, som kan danne grundlag for klare beslutninger, der kan sikre at arbejdsmarkedspensionen udvikler sig i den retning, som medlemmerne efterspørger.

Vi bør samtidig overveje at gå fra et pensionssystem, hvor der skal foretages fravalg til et system med tilvalg, hvor der f.eks. kan vælges mindre førtidspension og nedtrapning af dødfaldssum til fordel for en højere alderspension.

Reiner Burgwald bad på denne baggrund årsmødedeltagerne om ved bordene at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvad bør medlemmerne kunne forvente sig at vores pensionsordning?
- Hvilke succesmål bør vi sætte os?
- Hvilke ændringer skal vi prioritere?

Med baggrund i debatten bad Reiner Burgwald om tilbagemeldinger på, hvad der vil være rimeligt, at medlemmerne har af forventninger til deres pensionsordning?

Peter Ottosen, FOA Aalborg sagde, at udgangspunktet må være, at medlemmet kan forvente at få mere end man kan få i offentlig ydelse. Man skal have en væsentlig fordel af, at have en pensionsordning og ikke, som det er tilfældet nu, kun lige kan få en pension, som kun lige rækker til de daglige behov.

Marinus Nielsen, FOA Holstebro sagde, at medlemmerne skal kunne forvente at få en god alderspension og en god støtte, hvis der sker et eller andet uventet med helbredet før pensionsalderen, som gør medlemmet uarbejdsdygtig.

Kai Lykke Munk, FOA Silkeborg-Skanderborg sagde, at det bliver utroligt vigtigt at have fokus på arbejdsmarkedspensionen fremover, idet der, som Reiner sagde, er stor risiko for, at folkepensionen også kommer under pres. Det vi skal forvente er, at medlemmerne vil have større fleksibilitet i, hvordan de kan indrette og ændre deres vilkår i arbejdsmarkedspensionen. Det vil sige, der skal være stor gennemsigtighed og gode muligheder for fra- og tilvalg.

Ib Hejnfelt, FOA Sønderjylland var enig med Kai i, at der skal være muligheder for stor fleksibilitet med til- og fravalg. Det er vigtigt, at der nu skabes rammer for denne selvbestemmelse om, hvordan man vil indrette sin arbejdsmarkedspension. Det har været en meget lang proces, hvor det er godt, at der nu sker noget.

Kim Andreasen, FOA Nordsjælland sagde, at det vi skal forvente er et ønske om en stor fleksibilitet, hvor den enkelte har mulighed for at tilpasse sin arbejdsmarkedspension til egne behov. Det kræver, at man kan få oplysning om, hvordan man står rent pensionsmæssigt, så man på et oplyst grundlag kan træffe et valg.

Jan Nonboe, FOA Århus pegede på, at det er afgørende, at der skabes gode og fleksible ordninger, hvor man f.eks. ligesom tjenestemændene har sikkerhed for en bestemt dækning, når man går på pension i forhold til ens løn. Det medlemmerne skal kunne forvente bør være en dækning på 40-50 % som minimum efter f.eks. 37 år. Vi skal stille nogle mål, som ikke kun handler om indflydelse, men om garanterede vilkår. Han sagde videre, at når man kaster sig ud i diskussionen om forrentning, så er det meget vanskeligt at finde holdbare svar. Kendsgerningen er jo, at indtil nu, har vi kun snakket om ændringerne, men der er ikke sket noget endnu. Så det er meget væsentligt, at de 33, der vælges til forbrugergruppen, er villige til at gennemføre forandringer. Vi har i det syd, midt og nordlige regionssamarbejde haft et møde, hvor vi har aftalt 4 punkter. Det vigtigste er, at der skal være fokus på medlemmernes alderspension på bekostning af førtidspensionen. Det er herudover helt fint med en dødfaldssum og en kritisk sygdomsforsikring. Det er blot de forhold, som skal være på plads. Det, vi i de kompetente forsamlinger skal medvirke til, er at der vælges repræsentanter, som vil gennemføre dette.

Hans Christian Bang, FOA 1 sagde, at det som udgangspunkt er svært at skabe flere valgmuligheder for den enkelte. Vi er ikke og bliver aldrig investeringseksperter, men vi skal kunne forvente at få en ordentlig pension, når vi bliver pensionister. PenSam kaldes en pensionskasse, men det er også en forsikringskasse. Og som Jan Nonboe siger, er det centrale spørgsmål, hvor meget forsikring der skal være. Vores udgangspunkt må være, at vi skal have en pension, som vi kan leve af.

Jørgen Marquard, FOA Silkeborg-Skanderborg sagde, at det for ham er helt afgørende, at medlemmerne kan forstå det, som står på deres årsopgørelse fra PenSam.

Peter Ottosen sagde, at vi kan godt snakke om alle de valgmuligheder, men det er hans opfattelse, at medlemmerne ikke har dette behov. Det betyder, at der primært skal fokuseres på alderspension, mens de andre muligheder skal begrænses. Det har således vist sig, at de fleste af dem der allerede i dag har en fleksibel ordning ikke er gode til at bruge denne mulighed. Og det må der jo være en klar årsag til!

Marinus Nielsen, FOA Holstebro sagde, at en af de første ting, som må sættes i gang, er at invalidepensionen kommer ned på et minimum, hvorved vi kan overflytte betydelige beløb til vores alderspension. Det må absolut have første prioritet.

Henning Hansen, FOA Herning pegede på, at det også er meget vigtigt, at når man går ind på sin pensionsinfo, at man modsat i dag kan trække nogle oplysninger ud.

Replik – Reiner Burgwald sagde, at han er meget enig i Hennings bemærkning om, at det er et problem i Pensionsinfo, at man ikke kan trække alle oplysninger ud. Pensionsinfo er et super godt redskab til at få overblik over sine pensionsforhold, hvis oplysningerne altså er der, og der er desværre problemer med nogle af opgørelserne.

Reiner Burgwald slog videre fast, at forbrugergrupperne ikke får indflydelse på, hvor der konkret investeres, men på hvem der skal investere midlerne og på de etiske spilleregler. Og en klar forventning må være, at dem der investerer i fremtiden har en noget heldigere hånd, end tilfældet er for øjeblikket. Problemet for os alle er jo, at der ikke er et entydigt svar på, hvor man skal investere sine penge.

Og så en enkelt lille advarsel er, at der fortsat skal være tale om en kollektiv arbejdsmarkedspension, og ikke en individuel ordning, hvor vi får vores egen konto, hvor vi måned for måned kan se udviklingen.

Det er en kollektiv arbejdsmarkedspension og ikke en individuel opsparing til alderdommen.

En af de svære ting vi skal levere, hvis vi skal leve op til kravet om en dækning på 40-50 %, er at vi i sidste ende også er nødt til at kigge på den andel af vores løn, vi indbetaler til pensionsordningen.

Jeg er enig i, at der skal være klare mål og enig i, at det centrale er, at dem der bliver valgt til forbrugergruppen skal arbejde for at arbejdsmarkedspensionen bliver mere gennemsigtig, så det for den enkelte er lettere at gennemskue, hvad systemet går ud på. Det er alt for besværligt i dag, hvorfor nogle medlemmer ikke en gang orker at sætte sig ind i det.

Reiner Burgwald var endvidere enig i, at den første opgave er at afgøre, hvad der skal vælges fra for at få en bedre alderspension.

Anden temadebat sluttede.

Reiner Burgwald sagde i **den afsluttende del af sin beretning**, at det, der fylder meget i medlemmernes bevidsthed, er alle de besparelser, omstruktureringer og afskedigelser, som sker i kommunerne i et meget højt tempo.

Det skaber utryghed og bekymringer, ligesom det indebærer forventninger til os om at medvirke til at afbøde konsekvenserne samt vejlede og hjælpe.

Det står ikke i vores magt at forhindre nedskæringerne, men vi må konstatere, at der gennemføres mange hovedløse ændringer, som blot vil betyde, at omkostningerne på længere sigt vil stige. Det, der er behov for, er stigende investeringer og renoveringer af de offentlige bygninger.

Man forringer også på de grundlæggende serviceydelser, når man skærer ned på de ydelser, som vores medlemmer leverer på en lang række områder.

Det fremgår også af vores interviewundersøgelse "Medlemsbilleder", at vores medlemmer samtidig lever med en stor frygt for udliciteringer, som både vil forringe servicen samt løn- og ansættelsesvilkår eller i værste tilfælde føre til afskedigelser.

Det er den generelle virkelighed, at der er blevet færre ansatte til at løse de samme opgaver.

Der er desværre nok ikke tvivl om, at denne udvikling vil fortsætte i lyset af den økonomiske situation.

Vi vil måske opleve, at presset på at skabe løntilskudsjobs vil falde, men samtidig vil der nok blive et pres for flere seniorjobs til over 55-årige frem til pensionsalderen.

Det er således vores opgave at sikre, at vi får noget til gengæld. Og noget af det vi skal kræve er uddannelse, jobrotation og generel opkvalificering, så medlemmerne har bedre muligheder for at fastholde deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi er ved at skabe fundamentet for fremtidens FOA, som I skal høre om lidt senere. Der er bl.a. afsat 10 mio. kr. til at analysere og kigge vores organisation efter i sømmene, og dermed finde frem til forslag til, hvordan vi få skabt et forbund, som kan levere, det som kræves, som kan fastholde og rekruttere nye medlemmer og dermed fastholde grundlaget for den danske model.

Vi skal turde være en magtfaktor. Og i forbindelse med de kommende trepartsforhandlinger til foråret får vi et vidnesbyrd på, hvordan styrkeforholdet er mellem os og den nye regering.

En god kollega sagde i 1987, hvor vi havde et krav om den 5 ferieuge, at "hvis lønmodtagerne vil have deres 5. ferieuge, så får vi den 5. ferieuge".

Det betyder, at hvis vi står sammen, om det vi ønsker, så er der jo ingen magt i dette land, som kan forhindre os i at få det. Og vi fik 5. ferieuge, og nu har vi også den 6.

Reiner Burgwald henviste til en analyse, som nogle forskere ved Teknologisk Institut i Zürich har gennemført af verdens virksomheder i forhold til ejerskab, kapitalstrømme, og hvordan man er repræsenteret i hinandens bestyrelser. Konklusionen er, at det er 147 virksomheder i verden, der bestemmer, hvordan verdens økonomi er.

Det er et tankevækkende.

Reiner Burgwald sluttede beretningen med følgende bemærkning: "Jeg ved, at jeg ved, at intet kommer af sig selv".

Beretningsdebat

Dirigenterne takkede sektorformanden for beretningen og gjorde opmærksom på, at der også er udsendt en skriftlig statusrapport.

Dirigenterne pegede på, at der er mulighed for at komme med bemærkninger både i forhold til statusrapporten og den mundtlige beretning.

Per Fejrskov, FOA Vejle pegede på, at der på side 36 i statusrapporten i 1. dot står, at brandmestre, beredskabsmestre, vagtcentralmestre med grundløn 26 ydes et tillæg på 156 kr. pr. måned. Det gælder også med grundløn 32.

Per Fejrskov takkede for en god beretning og tilkendegav, at det var hans opfattelse, at sektorformanden leverer en god indsats.

Niels Mortensen, FOA 1 fandt også, at det var en god og vidtrækkende beretning med stor sammenhæng i tingene, men han savnede en smule om overenskomsten og det beskedne resultat for lønmodtagerne, som forhandlingerne indebar. I den forbindelse er det også vigtigt at have fokus på fremtiden, hvor den nye statsminister har udtalt en forventning om en vis løntilbageholdenhed i de kommende år. Der er således behov for at drøfte, hvordan vi griber den

situation an. Det er hans opfattelse, at det er afgørende, at vi gør os dygtigere i forhold til forhandlingerne og styrker forberedelsen.

Peter Ottosen, FOA Aalborg takkede for en god beretning og fandt overvejelserne om fremtiden gode, men spørgsmålet er så, om vi i arbejdet med den fremtidige organisering af FOA i "2015 Medlemmernes FOA" har en "liste" over, hvad medlemmerne forventer i fremtiden?

Jan Nonboe, FOA Århus konstaterede, at overenskomstresultatet var meget beskedent, men som han kunne konstatere på baggrund af mødet mellem de tre regioner, er det bekymrende, at det ser ud til, at det økonomiske råderum i forhold til ny løn er forsvundet. Det tyder på, at der kun forhandles, når der afsættes nye midler. KL har i en skrivelse af 29. september 2011 anbefalet kommunerne klart at udmelde, hvad det økonomiske råderum med tilbageløbsmidler m.v. er. Det er imidlertid hans opfattelse, at der ikke er opmærksomhed på dette, hvorved medlemmerne mister muligheder for at få en højere løn. Der er behov for en detaljeret analyse af lønudviklingen i de enkelte områder, som kan sammenlignes med medlemsudviklingen med henblik på at fastlægge, om der er en sammenhæng.

Replik – Reiner Burgwald sagde i forhold til Per Fejrskov, at det er hans opfattelse, at alle får tillægget på 156. kr. pr. måned, som det er aftalt. Det er således en fejl i statusrapporten, at der står, at tillægget kun er knyttet til grundløn 26. Det har jeg også skrevet i en mail til det faglige udvalg.

Reiner Burgwald var enig i, at han godt kunne have gjort mere ud af erfaringerne fra overenskomst 2011 i sin beretning. Vi skriver relativt meget om det i statusrapporten og i bilaget gennemgår resultaterne på de enkelte overenskomstområder. Han er enig i, at der er behov for langt større opmærksomhed på udviklingen. Et af de store problemer er, at de ansvarlige i kommunerne ikke har nogen særlig stor bevågenhed i forhold til det medlemmerne beskæftiger sig med. De har primært fokus på ældreplejen, "de varme hænder", børnepasning og folkeskoleområdet, fordi det er de tre store områder, der fylder i den kommunale økonomi.

Kommunerne har derfor ikke nok bevågenhed i forhold til de områder, vi beskæftiger os med i Teknik- og servicesektoren, som det ene problem. Det andet problem, som er mindst ligeså væsentligt, er at der alene er fokus på "pengepungen".

Reiner Burgwald pegede på, at det er en trussel for den danske model, fordi den grundlæggende forudsætter et forhandlingssystem med to parter, der ønsker at forhandle konkrete problemer, som rejses af os eller dem, og finde frem til fælles løsninger. Denne forhandlingskultur er ved at blive ødelagt, fordi vi kun møder arbejdsgivere, der siger nej, og fordi juristerne i administrationen får en stadig mere central rolle i forhold til de sager, vi rejser.

Forberedelsen af overenskomsten i 2013 sætter vi i gang på sektorens faggruppelandsmøde i april 2012, hvor det bliver centralt at inddrage erfaringerne fra overenskomst 2011.

Hvis der er nogen, som har gode ideer til, hvordan vi forbereder overenskomstforhandlingerne, både så vi er stærke overfor arbejdsgiverne, og så vi har den nødvendige kreativitet til at presse arbejdsgiverne, så lad os få de forslag på bordet hurtigst muligt.

Det, som bliver det helt centrale i de kommende år, er om vi kan få tilkæmpet os noget af den ledelsesret, som KL og kommunerne sætter sig tungere og tungere på. Målet er, at vi skal have langt større indflydelse på, hvad der sker i de enkelte kommuners forvaltninger, hvis vi skal forhindre, at de løber os over ende.

Han sagde videre i forhold til ny løn, at det er væsentligt, at den holdes i fokus, fordi en pæn andel af lønudviklingen for sektorens medlemmer hidrører fra lokal løndannelse. Det er således helt centralt, at der i afdelingerne og på arbejdspladserne er fokus på disse muligheder, når der sker forandringer, nyansættelser m.v. i de kommunale institutioner, eller når der er tilbageløbsmidler.

Det er korrekt, som Jan Nonboe siger, at der er en tendens til, at hvis der ikke er afsat nye penge i overenskomsterne til lokale løndannelser, så sker der ikke noget, selvom mulighederne er der.

Det er derfor væsentligt, at der kommer fokus på dette. Betydningen heraf understreges af, at 10 % af tekniske servicemedarbejderes løn hidrører fra lokal løndannelse og 20 % af en teknisk serviceleders løn kommer herfra og på det maritime område, er andelen endda større.

Det er væsentligt, at der rejses krav, og at der bliver sendt sager ind, hvis men alene møder et nej, nej og nej på de kommunale arbejdspladser.

Bo Vejgaard Jørgensen, FOA Odense sagde, at når han tænker på diskussionen om ny løn og på den nye regering, så kommer han til at tænke på, hvad den nye regering overvejer i forhold til, at den tidligere regering havde fastsat et krav om udlicitering af 25 % af de kommunale opgaver. Man kan således være i tvivl om, hvorvidt den nye regering vil gøre noget?

Replik – Reiner Burgwald sagde, at der er meget i regeringsgrundlaget, som vi ledte efter med baggrund i regeringspartierne meldinger under valgkampen og i Socialdemokraternes og SF's oplæg "Fair forandring", hvor der stod, at man ville fjerne de rigide krav om, at kommunerne skulle "konkurrenceudsætte" opgaverne. Den tidligere regering havde tilmed hævet andelen til 31,4 % i forbindelse med den seneste finanslovsaftale.

Vi havde en klar forventning om, at dette krav ville blive afskaffet, og der er foreløbigt meldt ud, at kommunerne på særlige områder vil blive fritaget for kravet om konkurrenceudsættelse. Så det går i den rigtige retning i forhold til mindre rigide regler, men vi må samtidig ikke glemme, at den nye regering lægger meget vægt på at styrke offentlige private partnerskaber, hvilket kan volde os ligeså store problemer.

Reiner Burgwald sagde videre i forhold til Peter Ottensen spørgsmål om vi kender medlemmernes ønsker i forhold til det igangsatte arbejde med "2015 Medlemmernes FOA", at der i den efterfølgende temadiskussion bliver rig lejlighed til at drøfte, hvad der skal til for at fastholde og tiltrække medlemmer. Det vil selvfølgelig være godt med en klar liste over, hvad medlemmerne vil have, men den eksisterer desværre ikke.

Dirigenterne takkede for debatten og bad årsmødet om en tilkendegivelse af om de kunne godkende den mundtlige beretning og statusrapporten

Årsmødet godkendte enstemmigt den mundtlige beretning og den tilhørende statusrapport.

Ad. 7: Indkomne forslag

Dirigenterne sagde, at der er indkommet to forslag, som begge er fra sektorbestyrelsen, og som er udsendt med dagsordenen til årsmødet. Det drejer sig om:

1. Forslag til ændringer af "Regler i Teknik- og Servicesektoren & Ansvar og kompetence for de faglige udvalg".
2. Valg af 3 medlemmer til Forbrugergruppen Teknik-Service i Pensam

Forslag 1:

Forslag til ændringer af "Regler i Teknik- og Servicesektoren & Ansvar og kompetence for de faglige udvalg".

Kurt Bentsen redegjorde for de centrale forslag til ændringer i sektorens regler:

1. På side 4 i reglerne foreslås det i forhold til deltagelse i årsmødet, at afdelingsrepræsentanter, som ikke tilhører faggrupperne i Teknik- og Servicesektoren, er velkomne til at deltage mod betaling af de faktiske omkostninger. Formålet er at sikre, at afdelingerne kan sende deltagere til årsmødet, som er sektoransvarlige eller arbejder med opgaver i relation til sektoren, men som ikke er medlemmer af sektoren.
2. Der foreslås en række redaktionelle justeringer i faggruppernes titler, hvor arbejdsledere ændres til formænd under formandsoverenskomsten, brandpersonale ændres til brand- og ambulancepersonale, Maritimt personale ændres til FOA Søfart, trafikmestre og -ledere ændres til trafikkontrollører, driftsassistenten og trafikmestre/-ledere og kedelpassere ændres til kedel-, maskin- og motorpasser.
3. Der foreslås, at reducere antallet af faglige udvalg til 10, hvilket indebærer, at arbejdsledere samt lønarbejdere i København (bestående af specialarbejdere, kedelpassere, håndværkere og miljøkontrollører) ikke længere har et fagligt udvalg, hvorfor de heller ikke længere indkaldes til faggruppelandsmødet. Det foreslås endvidere, at det særlige faggruppelandsmøde som 1 dags møde i København for faggrupperne specialarbejdere, kedelpassere, miljøkontroller og håndværkere ikke afholdes fremover.
4. På side 13 under "De faglige udvalg" rettes i sidste linje "personer" til "medlemmer".
5. På side 15 under "Faggruppelandsmøde" tilføjes et "eventuelt" i 1. afsnit, sidste linje, således at der står "samt tager eventuelt kontakt til oplægsholdere". Formålet er at sikre, at der sker en koordinering og vurdering af brugen af oplægsholdere.
6. I bilag 1 om de faglige udvalgs sammensætning præciseres det i forhold til sammensætningen af det faglige udvalg for brand- om ambulancepersonale, at ud af de 5 repræsentanter og de 5 suppleanter skal både FOA 1 og ambulanceområdet være repræsenteret.
7. I bilag 1 på side 18 tilføjes et nyt afsnit om faggrupper uden fagligt udvalg, ligesom der tilføjes et nyt afsnit om, at tillidsrepræsentanter for faggrupper uden fagligt udvalg forud for overenskomstforhandlinger vil blive indkaldt til koordinering af krav.
8. På side 22 under "Inden faggruppelandsmødet" tilføjes: "Dette kan eventuelt ske på regionsniveau". Formålet er at åbne mulighed for, at faggrupperne forud for årsmødet kan indkaldes til forberedelse på regionalt niveau.

Årsmødet godkendte enstemmigt regelændringerne.

Forslag 2:

Valg af 3 medlemmer til Forbrugergruppen Teknik-Service i PenSam

Dirigenterne gav ordet til Kurt Bentsen med henblik på at præsentere forslaget.

Kurt Bentsen sagde, at han havde fået en forespørgsel om, hvornår valget af de øvrige 30 medlemmer til forbrugergruppen skal ske. Han sagde, at det endnu ikke er endeligt afklaret, men der vil snart blive indkaldt kandidater til valget fra PenSam, og det er fortsat planen, at de nye forbrugergrupper skal træde i funktion den 1. marts 2012. Det er Teknik- og Servicesektorens forslag, at der vil blive 6 valgkredse, som følger regionerne, men således at Region Syddanmark opdeles på to valgkredse – Fyn og Sønderjylland. Hver region har 6 repræsentanter, hvilket samtidig betyder, at de to valgkredse i Region Syddanmark har hver 3 repræsentanter.

Det er afgørende, at årsmødedeltagerne medvirker til at sikre opstilling af kandidater.

Kurt Bentsen sagde videre, at sektorbestyrelsen i enighed indstiller til årsmødet, at de 3 medlemmer, som sektoren skal udpege til Forbrugergruppen Teknik-Service i PenSam, og som årsmødet skal vælge er:

1. den til enhver tid siddende sektorformand og sektorformand, og de indstilles derfor automatisk til Forbrugergruppen Teknik-Service
2. det 3. medlem til Forbrugergruppen udpeges af årsmødet på baggrund af indstilling af kandidater på årsmødet.

Dirigenterne sagde, at årsmødet i første omgang skal tage stilling, at de 3 medlemmer til forbrugergruppen udpeges, som foreslået og bad om bemærkninger hertil.

Hans Christian Bang, FOA 1 sagde, at det var hans opfattelse, at årsmødet, som foreslået af sektorbestyrelsen, skal godkende, at det skal være den til enhver tid siddende formand og næstformand, som skal være to af medlemmerne i forbrugergruppen, og at årsmødet herefter uden en længere debat tager en afstemning om, hvem af de opstillede kandidater, som skal være det 3. medlem fra sektoren.

Niels Mortensen, FOA 1 tilkendegav, at han savnede en motivation for det fremlagte forslag, ligesom det var uklart for ham, hvad forslaget indebærer i forhold til årsmødets valg af 3 medlemmer til forbrugergruppen.

Kurt Bentsen sagde, at hvis årsmødet stemmer for sektorbestyrelsens forslag til sammensætning af de 3 medlemmer, så betyder det, at 2 ud af de 3 medlemmer på forhånd er givet – nemlig sektorformanden og sektornæstformanden, og årsmødet skal herefter vælge et medlem. Og hvis årsmødet ikke godkender forslaget, så skal årsmødet vælge 3 medlemmer, hvor Reiner og Kurt så kan stille om som kandidater på linje med de øvrige.

Jan Nonboe, FOA Århus sagde, at det for ham er afgørende, at der er sammenhæng mellem det faglige system og pensionssystemet. I forbrugergruppen skal der fremover tages beslutninger, hvor det er vigtigt, at de to systemer spiller sammen, og det var hans opfattelse, at det kan sikres ved, at sektorformanden og sektornæstformanden sidder i Forbrugergruppen. Det afgørende er, at vores repræsentanter har et fagligt bagland, som de kan stå til ansvar overfor. Det er et forhold, som vi har savnet i det nuværende system. Det kunne derfor også være en god idé, hvis det 3. medlem blev et af medlemmerne i sektorbestyrelsen. Han anbefalede derfor, at årsmødet godkender forslaget.

Årsmødet godkendte sektorbestyrelsens forslag til sammensætning.

Dirigenterne sagde, at årsmødet herefter skal vælge det 3. medlem til Forbrugergruppen.

Dirigenterne sagde, at der var indkommet følgende 5 kandidater:

1. Marinus Nielsen, FOA Holstebro,
2. Kim Walther Andreasen, FOA Nordsjælland
3. Kai Lykke Munk, FOA Silkeborg-Skanderborg
4. Ib Hejnfelt, FOA Sønderjylland
5. Christian Sørensen, FOA Thisted-Morsø

Dirigenterne anmodede kandidaterne om at præsentere sig og redegøre for deres grundlag for at stille op som medlem af Forbrugergruppen.

Dirigenterne bad herefter de 79 stemmeberettigede årsmødedeltagere om på den omdelte stemmeseddel skriftligt at pege på én af de 5 kandidater.

Stemmeudvalget optalte de afgivne stemmer og meddelte, at alle 79 stemmeberettigede havde stemt, og at der var 1 blank stemmeseddel. De 78 stemmer fordelte sig som følger:

- Marinus Nielsen, FOA Holstebro – fik 23 stemmer
- Kim Walther Andreasen, FOA Nordsjælland – fik 11 stemmer
- Kai Lykke Munk, FOA Silkeborg-Skanderborg – fik 32 stemmer
- Ib Hejnfelt, FOA Sønderjylland – fik 4 stemmer
- Christian Sørensen, FOA Thisted-Morsø – fik 8 stemmer

Dirigenterne konkluderede på denne baggrund, at sektoren hermed har udpeget sektorformand Reiner Burgwald, sektornæstformand Kurt Bentsen og Kai Lykke Munk, FOA Silkeborg-Skanderborg, som sektorens 3 medlemmer i Forbrugergruppen Teknik-Service i PenSam.

Ad. 8: Tema på årsmødet: "2015 Medlemmernes FOA"

Dirigenterne bød velkommen til en god bekendt af sektoren – nemlig chefkonsulent Louise Vergo, som vil lægge op til temadebatten om "2015 Medlemmernes FOA".

Louise Vergo takkede for invitationen til at deltage under denne temadebat på sektorens årsmøde og sagde, at hun var meget glad for muligheden for at tale om det store politiske forandringsprojekt i FOA, som nu har titlen "2015 Medlemmernes FOA", og som omhandler hele organisationen.

Hun pegede på, at projektet er midt i en proces, så det hun ville præsentere er ikke besluttet endnu, men er de overvejelser, som gøres lige nu.

Før kongressen i 2010 havde man fastsat en proces, som hed "Den korte bane" og "Den lange bane", hvor formålet er at finde ud af, hvordan vi kan gøre FOA til en moderne og bedre fagforening i fremtiden, der både kan fastholde og rekruttere medlemmer. Og efter kongressen er arbejdet med den lange bane fortsat og kaldes nu "2015 Medlemmernes FOA".

På kongressen i 2013 skal man tage stilling til, hvilke forandringer der skal gennemføres i FOA, for at vi kan komme frem til det ønskede resultat. I er en del af denne organisation, og det, som der skal træffes beslutning om, vil således også kunne få stor betydning for Teknik- og Servicesektoren og sektorens medlemmer.

Louise Vergo viste en overhead med tidslinjen for processen frem til kongressen i 2013, hvor vi lige nu er ved at forberede beslutningerne på mødet i Hovedbestyrelsen den 13.-14. december 2011. Det særlige ved processen denne gang er, at der er sat tid af til at lave de nødvendige analyser og grundige overvejelser om muligheder, mål og midler i organisationen. Målet hermed er at blive klogere på vores organisation og på de styrker og svagheder, som er i organisationen, før der lægges op til at træffe beslutninger.

Det kaldes planlægningsprocessen, som kører frem til februar 2012.

Arbejdet foregår i det nedsatte Lov- og perspektivudvalg, som løbende indstiller til drøftelse og beslutning i Hovedbestyrelsen.

Planlægningsprocessen afløses af en debat- og inddragelsesproces i 2012, hvor der skal gennemføres eksperimenter, forsøg og debatter.

Det andet som Lov- og Perspektivudvalget for øjeblikket arbejder med er at fastlægge de konkrete udviklingsspor for organisationen. Louise Vergo viste en overhead med 5 udviklingsspor, som er (1) profilsporet, (2) påvirkningssporet, (3) sporet for faglige ydelser, (4) TR-sporet og (5) demokrati/aktivismesporet.

Udviklingssporene tegner nogle linjer for, hvordan vi når frem til at blive fremtidens moderne fagforening for medlemmerne, således at medlemmerne kan finde deres plads/identitet i FOA, ligesom det skal stå klart, hvad det er medlemmerne kan få i FOA i 2015.

Det skal bemærkes, at der fortsat arbejdes med udviklingssporene. Det er planen, at Hovedbestyrelsen på mødet i december endelig skal godkende de 5 udviklingsspor.

Udviklingssporene er en samlet plan, der beskriver mål for forandringerne af organisationen og mål for de ændringer af organisationen, vi skal arbejde efter for at nå de ønskede forandringer. Det er inden for udviklingssporene, der skal høstes praktiske erfaringer i 2012 - i debat- og inddragelsesprocessen.

Louise Vergo sagde, at udviklingssporene er en måde at skabe sammenhæng mellem de forskellige niveauer i en organisation, og dermed skabe grundlag for en forandring. Vi ved alle, at det som regel ikke er nok at formulere et formål med forandringen og f.eks. at ændre strukturen, der er som regel også grund til at arbejde med kulturen, arbejds gange og med de ydelser, vi tilbyder på alle områder i FOA.

For at vi kan gennemføre forandringerne kan der også være behov for ny læring/kompetenceudvikling.

Det er det, som niveauerne i udviklingssporene er udtryk for. Det overordnede mål er, som det fremgår, at tiltrække og fastholde medlemmer. Dernæst er der beskrevet mål for, hvilke forandringer det kræver i de ydelser, vi tilbyder medlemmerne.

Det handler grundlæggende om at forbedre medlemsudviklingen, vores økonomi og vores organisation, herunder specielt i forhold til de medlemsrettede ydelser. Det handler om at styrke medlemmernes muligheder og lyst til at deltage i FOAs demokrati og aktiviteter og ikke mindst handler det om, at medlemmerne oplever, at de får noget for den kontingent, de betaler. De skal f.eks. have faglig sagsbehandling, som er i top, og gode muligheder for kompetenceudvikling.

Det er samtidigt vigtigt, at tillidsrepræsentantdækningen bliver bedre, og der bliver et godt samspil mellem dem og afdelingen, så vi står stærkt på den enkelte arbejdsplads.

FOA skal kort og godt være et mere attraktivt valg for medlemmerne, så vi både kan fastholde de nuværende medlemmer og rekruttere nye medlemmer.

Louise Vergo bad på dette grundlag årsmødedeltagerne om som faglige repræsentanter fra Teknik- og Servicesektoren at drøfte, at hvis de skulle oversætte de målsætninger, der står i udviklingssporene til deres hverdag, hvad ville der så stå?

Der var følgende tilbagemeldinger:

Roger Pettersen, FOA Frederikssund sagde, at de ved bordet havde drøftet spørgsmålet om demokrati og inddragelse, hvor fokus havde været på, hvordan man engagerer og inddrager de unge i fagforeningen. Det er jo et problem, at f.eks. bestyrelsesrepræsentanter i afdelinger ofte er over 55 år i gennemsnit. Men erfaringen er, at det er meget svært at få de unge til at forstå vigtigheden af behovet for et fælleskab.

Peter Ottosen, FOA Aalborg sagde, at deres drøftelse i stort omfang havde drejet sig om, at de ikke kunne genkende det beskrevne billede eller sagt på en anden måde ikke kunne finde medlemmerne i udviklingssporene. Et forslag fra dem var, at det nederste punkt under demokrati/aktivisme om brugen af sociale medier og anden teknologi bør placeres i toppen, fordi det er her vi kan få kontakt med medlemmerne. Forbundsformanden har heldigvis været på banen

længe, men generelt kunne der være behov for at FOA f.eks. udvikler en FOA-APS til telefonen, som kunne styrke dialogen til f.eks. de unge.

Michael Alm, FOA Midtsjælland var enig i, at de digitale kommunikationsmedier skal helt i toppen. De fremlagte udviklingsspor kommer efter hans opfattelse i alt for stort omfang blot til at beskrive det nuværende systems indretning. Der er dermed for lidt, der ændrer sig, og det giver ikke flere medlemmer. Ideerne skal ikke komme ovenfra, men fra medlemmerne ved at de er en aktiv del i systemet. Når de logger sig ind på foa.dk skal de have en opfattelse af, at det er dem som styrer. Mulighederne skal være der, men de skal selv kunne vælge ud fra eget ønske.

Ove Mikkelsen, FOA Århus sagde, at det er hans opfattelse, at FOA er blevet en meget stor "butik" at være medlem i, hvor hans kolleger ude på skolerne har svært ved at identificere sig med FOA, når forbundsformanden er i fjernsynet og taler meget om social- og sundhedsforholdene i samfundet, som de ikke synes berører dem. Hvis vi skal fastholde og rekruttere medlemmer, så skal vi levere en nærværende og kompetent hjælp på arbejdspladsen. En forudsætning for det er, at vi klæder tillidsrepræsentanterne bedre på, end vi gør i dag. Mange tillidsrepræsentanter skubber udfordringerne fra sig og siger, at det er fagforeningens opgave. De har således ikke en klar fornemmelse af, at fagforeningen jo netop er dem. Problemet er nok, at tillidsrepræsentanterne ikke har tilstrækkelig selvtillid og ikke ved nok om tingene, så de kan være gode ambassadører for FOA. En hjørnesten i fremtiden er efter hans opfattelse at klæde dem bedre på.

Henning Eriksen, FOA Randers sagde, at vi har en fælles opgave, som går fra formanden til den sidst valgte tillidsrepræsentant ude på arbejdspladsen – og det er at gøre det nærværende, så de får en klar opfattelse af, at de er en fagforening og ikke en "butik", som sælger alle mulige mærkelige produkter. Der skal være fokus på overenskomster og kvalificeret faglig hjælp.

Replik – Louise Vergo takkede for alle bidragene og sagde, at mange af de emner, som er blevet fremført også er dem, som diskuteres i Hovedbestyrelsen. Det gælder f.eks. udfordringen i forhold til de unge, hvor bl.a. vores undersøgelser i afdelingerne viser, at der generelt er stor bekymring i forhold til at få fat i de unge. Det samme gælder i forhold til tillidsrepræsentanterne, hvor et centralt tema er, hvem han/hun er repræsentant for. Det bedste vil være, at tillidsrepræsentanten på samme tid kan være kollegernes repræsentant og FOAs ansigt på arbejdspladsen. Det er en udfordring, som der skal findes løsninger på.

Louise Vergo pointerede, at der i det foreløbige arbejde primært har været fokus på at få styr på FOAs mål, muligheder og midler, mens der i den videre proces skal være fokus på løsninger bl.a. i debat- og inddragelsesprocessen i 2012 og efterfølgende frem til kongressen.

Louise Vergo pegede på, at debat- og inddragelsesprocessen skal igangsættes i februar 2012, hvor Hovedbestyrelsen på baggrund af forslag fra de enkelte led i organisationen skal beslutte, hvad der skal sættes i gang af forsøg, f.eks. i forhold til at klæde tillidsrepræsentanterne bedre på i forhold til opgaverne og i forhold til bedre at inddrage de unge.

Hun bad på denne baggrund Reiner Burgwald, som også er medlem af Lov- og perspektivudvalget om at redegøre for nogle af de overvejelser om initiativer i 2012, som har været drøftet i sektorens bestyrelse. Hovedbestyrelsen vil så efterfølgende samle op på de initiativer, som har været sat i gang og vurdere, hvad der efterfølgende kan udbredes til hele organisationen eller bestemte dele af organisationen. Det vil indgå i det samlede beslutningsoplæg, som skal laves til kongressen i 2013. Og måske kan noget af det iværksættes uden at afvente en kongresbeslutning.

Reiner Burgwald sagde, at det er en meget kompliceret, men nødvendig proces, som vi har sat i gang. Vi har på hvert møde i udvalget og i hovedbestyrelsen en drøftelse af, om vi er på rette vej mod løsninger, som kan opfylde de overordnede mål for FOA, som vi er enige om. Det afgørende er, at vi får sat gang i nogle forandringer, som gør, at vi bliver en stærkere organisation, der både kan fastholde og rekruttere medlemmer, ligesom det skal føre til, at vi kan levere ydelser til medlemmerne, som de er tilfredse med, såsom overenskomster, faglig hjælp og rådgivning m.m.

Vi må ærligt konstatere, at det vi leverer i dag ikke er nok. Det har ikke den tiltrækningskraft, som det havde tidligere. Det skal dog positivt konstateres, at FOA i de senere år har fået flere unge medlemmer, men der hvor vi har et afgørende problem er at fastholde og tiltrække dem mellem 35 og 50 år. Men vi skal erkende, at ingen medlemmer kommer af sig selv, der skal leveres en solid opsøgende og faglig indsats. Og vi kan ikke nøjes med at fortælle dem om de sejre, vi vandt engang. Vi skal have bud på, hvilke sejre de sammen med os kan vinde nu og i fremtiden.

Mange af årsmødedeltagerne har nu og tidligere været med til at diskutere disse udfordringer, og vores seneste diskussioner i sektorbestyrelsen har ikke betydet, at der er kommet en masse nye idéer.

I forhold til diskussionen om individ og fællesskab, så er det væsentligt at slå fast, at fagforeningen er baseret på et fællesskab, hvor vi gør noget af hensyn til fællesskabet, af hensyn til kollegerne og af hensyn til os selv. Det er afgørende, at fællesskabet kan levere løsninger, hvor den enkelte kan se sig selv. Vi er stærke, fordi vi har et stort fællesskab, som ikke kan erstattes af individuelle løsninger, hvor den enkelte forhandler med sin arbejdsgiver.

Reiner Burgwald fremhævede 6 mulige initiativer, som har været drøftet i sektorbestyrelsen, som kan være idéer til forsøg, som kan igangsættes i 2012:

1. Få skabt et regionalt system for tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter, hvor sektoren og afdelingssektoren kan mødes med dem for at drøfte, hvad der skal til for at få fat på medlemmerne, og hvad vores repræsentanter har behov for.
2. Vi skal have kigget på metoder til, hvordan vi kan sikre, at vi har tilbud til alle – selv de mindste faggrupper, så de oplever, at vi tager deres faglige udfordringer alvorligt.
3. Etablere rejsesekretærer på udvalgte områder som på tværs af afdelingerne får til opgave at løfte nogle af disse opgaver.
4. Muligheden for at etablere sektorbestyrelser på tværs af afdelinger, så vi får et mere slagkraftigt forum til at udvikle og igangsætte aktiviteter.
5. Etablere faglige netværk, hvor vi knytter medlemmerne til hinanden på grund af deres fag, hvor de kan drøfte faglige emner og initiativer
6. I forhold til mindre faggrupper, f.eks. FOA Søfart at samle dem i en landsdækkende klub og yde dem en mere kvalificeret faglig betjening fra kun en eller to afdelinger, der har den nødvendige ekspertise.

Det er nogle af de tanker, som sektorbestyrelsen har været inde på, men der er fri adgang til at komme med flere og andre forslag.

Det handler om at få ideerne på bordet.

Louise Vergo sagde, at det er helt afgørende, at der kommer en række forslag til, hvad der kan sættes i gang og på, hvad der virker, som kan indgå i den videre proces. Hun bad årsmødedeltagerne om at drøfte, hvad de kunne forslå, der skal sættes i gang inden for udviklings-sporene i 2012.

Der var følgende tilbagemeldinger:

Niels Mortensen, FOA 1 sagde, at det var hans bud, at vi i større omfang skal ud på arbejdspladserne, have flere drøftelser som her på årsmødet, i afdelingerne og på tværs af dem. Vi skal bruge den viden, som kollegerne har, hvad de sætter pris i FOA, og hvad de kunne tænke sig skule være bedre, f.eks. hvis de selv kunne bestemme, hvad kunne de så tænke sig? Det vigtige er, at vi skal længere ud og spørge.

Henning Hansen, FOA Herning foreslog, at blandt andet FOAs hjemmeside blev meget lettere tilgængelig. Det er alt for kompliceret at finde relevant viden, som den nu er opbygget.

Marinus Nielsen, FOA Holstebro foreslog, at FOA på hjemmesiden får udviklet en søgefunktion, hvor man lettere kan finde relevante oplysninger.

Benny Andersen, FOA Silkeborg-Skanderborg fandt, at ideerne om at lave praktisk arbejde på tværs af afdelingerne og lave tværgående sektorbestyrelser er gode, men problemet er så, hvem der skal finansiere de tværgående aktiviteter, som jo ikke blot kan dækkes ved højere kontingent. Det er således ofte lettere at komme med ideerne end at få det praktisk gennemført. Det er derfor vigtigt, at der ved nye initiativer er overvejelser om, hvordan de kan gennemføres i virkeligheden.

Replik – Louise Vergo pegede på at lige nu er det centralt, at der kommer forslag, som kan drøftes i lov- og perspektivudvalget og i hovedbestyrelsen og besluttet igangsat i 2012. Og så må vurderingen af, hvordan de praktisk gennemføres, drøftes forinden, men forsøget i sig selv kan også bidrage til at vise, hvordan det kan lade sig gøre. Det er selvfølgelig afgørende, at de initiativer, som igangsættes, også kan gennemføres efterfølgende, men det er ikke altid muligt at afgøre det på forkant.

Louise Vergo takkede for alle bidragene og engagementet.

Reiner Burgwald takkede Louise Vergo for oplægget og ikke mindst for hendes bidrag til en god diskussion på årsmødet af, hvad der er nødvendigt at overveje og igangsætte, hvis FOA skal fremstå som en stærk organisation også i fremtiden.

Ad. 9: Afslutning

Reiner Burgwald takkede årsmødedeltagerne for et stort engagement med mange gode bidrag til debatterne under beretningen og til det generelle tema om "2015 Medlemmernes FOA".

Reiner Burgwald takkede også dirigerterne for at have haft godt styr på afviklingen af årsmødet.

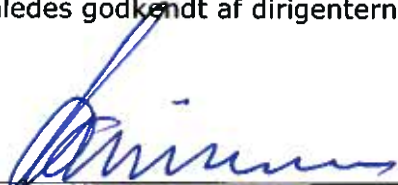
Han sagde videre, at vi i sektoren løbende gør os mange overvejelser om afviklingen af årsmøderne, men han håbede, at dette årsmøde med den gode debat har givet deltagerne en masse viden og gode ideer med hjem.

Det var ligeledes hans opfattelse, at et initiativ, som "Medlemsbillederne" kan medvirke til at skabe mere dialog bl.a. på hjemmesiden blandt de enkelte faggrupper.

Han udtrykte håb om, at alle var klædt på til at tackle de store udfordringer, som er lige nu og vil være fremover på alle arbejdspladserne bl.a. som konsekvens af den økonomiske situation. Ligesom han udtrykte forventning om, at alle ville være med til at påvirke debatten i afdelingerne i forhold til FOAs fremtidige udvikling.

"Vi er en enorm kraft, når vi bevæger os samlet, og især hvis vi samlet bevæger os i den rigtige retning", sagde Reiner Burgwald som afslutning på årsmødet.

Således godkendt af dirigerterne:

Ove Mikkelsen, FOA Århus

Louise K. Nielsen, FOA Frederikshavn